

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Broj: 01-02-07-16-1-549/11

Sarajevo, juni 2011. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod.....	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama.....	6
3.	Sistem internih kontrola	7
4.	Budžet.....	9
5.	Finansijski izvještaji.....	10
6.	Pregled rashoda budžeta	10
6.1.	Tekući izdaci	11
6.2.	Kapitalni izdaci	22
6.3.	Tekući grantovi	23
7.	Bilans stanja.....	24
8.	Javne nabavke	26
9.	Prihodi	29
	Ministarstvo u finansijskim izvještajima nema iskazanih prihoda.	29
10.	Ostalo.....	29
11.	Korespondencija	30
III	PRILOG	31
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	31
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	
	Pregled rashoda budžeta za 2010. godinu	
	Bilans stanja na dan 31.12.2010. godine	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja sa odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. decembra 2010. godine u **Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo)

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima usklađene sa odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno pod tačkom 6. Izvještaja, pojedine pozicije izdataka nisu iskazane po strukturi određenoj budžetom i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
2. Kao što je navedeno pod tačkom 6.1. Izvještaja, izdaci po osnovu naknada troškova zaposlenih, upotrebe službenih vozila, unajmljivanja stanova i usluga reprezentacije nisu izvršeni u skladu sa važećim propisima.
3. Kako je navedeno pod tačkom 7. Izvještaja popis imovine, obaveza i potraživanja nije izvršen u skladu sa važećom regulativom.
4. Kao što je navedeno pod tačkom 8. Izvještaja nije uspostavljen efikasan i pouzdan sistem javnih nabavki.

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte navedene u Osnovi za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na 31. decembra 2010. godine i rezultate poslovanja i izvršenja budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Osnovi za mišljenje sa rezervom.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući dalju rezervu, skrećemo pažnju na:

- važnost rješavanja pitanja raspolaganja imovinom (tačka 3. Izvještaja);
- neizvjesnost u vezi sa potencijalnim obavezama (tačka 10. Izvještaja).

Sarajevo, 27.06.2011. godine

Zamjenica generalnog revizora

Božana Trninić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ministarstvo je osnovano Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine¹. Prema odredbama člana 15.a Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine² i člana 13. Zakona o odbrani³ Ministarstvo je nadležno za:

- stvaranje i održavanje odbrambenog kapaciteta, kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine,
- nadzor nad svim aspektima Oružanih snaga Bosne i Hercegovine,
- predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim odnosima vezano za pitanja odbrane,
- izradu, pregled i ažuriranje odbrambene politike Bosne i Hercegovine koju odobrava Predsjedništvo Bosne i Hercegovine,
- izradu i odobravanje politika i propisa u pogledu organizacije, administracije, obuke, opremanja i upotrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine,
- osiguravanje da Bosna i Hercegovina poštuje međunarodne obaveze vezano za pitanje odbrane,
- aktiviranje jedinica rezervnog sastava i kategorija rezervista za sve operacije, izuzev planirane obuke,
- razmještaj ili upotrebu bilo kojeg dijela Oružanih snaga van Bosne i Hercegovine za sve operacije ili aktivnosti obuke,
- izdavanje instrukcija načelniku Zajedničkog štaba Bosne i Hercegovine za upotrebu ili razmještanje bilo koje jedinice Oružanih snaga unutar Bosne i Hercegovine za potrebe koje nisu obuka,
- uspostavljanje postupaka za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, po ovlaštenju danom od Predsjedništva Bosne i Hercegovine,
- ustanovljavanje postupaka koji osiguravaju transparentnost dužnosti Ministarstva i ostale nadležnosti definisane u Zakonu.

Odredbama Zakona o odbrani definisane su organizacione i administrativne, te komandne nadležnosti ministra odbrane koje su predmet vrhovne komande i kontrole Predsjedništva BiH. Ministarstvo odbrane popunjava se državnim službenicima, zaposlenicima i profesionalnim vojnim licima raspoređenim u Ministarstvo odbrane, u skladu s važećim zakonima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva odbrane. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji predlaže Ministarstvo, a potvrđuje ga Vijeće ministara BiH. Prema važećem Pravilniku u okviru Ministarstva sistematizovana su radna mjesta za 385 zaposlenika.

Veličinu, strukturu i lokaciju Oružanih snaga BiH predlaže ministar odbrane, a prijedlog usvaja Predsjedništvo BiH. Zakon o odbrani definiše Zajednički štab Oružanih snaga BiH kao stručni štab potčinjen ministru odbrane, koji je odgovoran za planiranje, organizovanje i provođenje direktiva i naredbi ministra odbrane. Oružane snage sastoje se od profesionalnog vojnog osoblja, pripadnika rezervnog sastava koji su angažirani u vojnu službu, civilnih lica i kadeta.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 42/03

² Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09

³ Službeni glasnik BiH, broj 88/05

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2009. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji, te izrazio mišljenje sa rezervom na finansijske izvještaje i zakonitost poslovanja vezano za realizaciju pojedinih rashoda, provođenje procedura javnih nabavki, popis sredstava i imovine, evidentiranje potraživanja i obaveza.

Ministarstvu su predložene preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljem poslovanju.

Ministarstvo je dostavilo odgovor Uredu saglasno članu 16. stav 3. Zakona o reviziji o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nedostataka koji su identifikovani u Izvještaju o reviziji za 2009. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2009. godinu te uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke:

- Preduzete su određene aktivnosti na unaprjeđenju rada interne revizije, mada to još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou.
- Izdaci po osnovu putnih troškova evidentirani su u obračunskom periodu u kome su i nastali.
- Prema raspoloživim informacijama raskinuti su ugovori o iznajmljivanju prostora (kantina) vanjskim dobavljačima za pružanje ugostiteljskih usluga.
- Obavljene su konsultacije sa Ministarstvom finansija i trezora BiH vezano za definisanje načina informisanja o potencijalnim obavezama.

Preporuke čija je realizacija u toku:

- Ministarstvo je preduzelo aktivnosti iz svoje nadležnosti na rješavanju pitanja imovine, međutim i dalje postoje određena nerješena pitanja koja su dio opće problematike državne imovine.
- Započete su aktivnosti na izradi dokumenta 'Pregled odbrane BiH' kojim se utvrđuje trenutno stanje cjelokupnog sistema odbrane i definišu planovi za reorganizaciju i modernizaciju, ciljevi i integracija u globalne sisteme sigurnosti.
- Iako Ministarstvo vrši kontrolu naknada za odvojeni život i smještaj profesionalnih vojnih lica još uvijek nije uspostavljen dovoljno efikasan sistem internih kontrola.
- U toku 2010. godine, Ministarstvo je primjenjivalo različita rješenja po osnovu ostvarivanja prava na naknade za prijevoz sa posla i na posao, ali je neophodno kontinuirano provoditi analize u cilju racionalizacije ovih troškova.
- Pravovremeno se donose rješenja o naknadi prekoračenja vezanih za korištenje telefonskih usluga, ali i dalje nije osigurano praćenje potrošnje za sve zaposlene koji koriste ovo pravo.
- Provode se aktivnosti na uspostavljanju ažurnijeg pravljanja sredstava odobrenih za vojno-diplomatska predstavništva.
- Preduzete su aktivnosti na rješavanju pitanja zaostalih obaveza po osnovu troškova energije i komunalnih usluga iz ranijeg perioda, kao i na usaglašavanju ostalih obaveza sa dobavljačima.

Nerealizovane preporuke:

- Nije uspostavljano ažurno dostavljanje dokumentacije za potrebe računovodstvenog evidentiranja, a što ima za posljedicu da se u tekućem periodu evidentira i plaća dio obaveze iz prethodne fiskalne godine, odnosno da dio obaveze iz tekuće godine ostaje za evidentiranje i plaćanje na teret budžeta naredne godine.
- Ne može se pouzdano potvrditi da su svi izdaci za hranu evidentirani u obračunskom periodu u kome su nastali.
- Nije uspostavljen efikasan sistem planiranja ulaganja u objekte, niti su definisani kriteriji po kojima je moguće razgraničiti izdatke za tekuće održavanje od izdataka za rekonstrukciju i investiciono održavanje objekata i opreme.
- Nije uspostavljen efikasan sistem praćenja izdataka za reprezentaciju.
- Popis sredstava nije izvršen u skladu sa relevantnim propisima.
- Nije uspostavljen efikasan i pouzdan sistem javnih nabavki.

3. Sistem internih kontrola ⁴

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima. Osnova za funkcionisanje sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja čija je polazna osnova donošenje adekvatnih propisa i postavljanje adekvatne organizacione strukture.

Ponovo skrećemo pažnju na činjenicu da je još uvijek prisutno neriješeno pitanje raspolaganja nepokretnom i pokretnom imovinom, a što je jedan od otežavajućih faktora na postizanju programskih ciljeva i predstavlja rizik za efikasno i transparentno upravljanje javnim finansijama. Neriješeno pitanje nadležnosti nad nepokretnom imovinom, koje je jedan od segmenata opće problematike državne imovine, iziskuje i dalje značajno angažovanje ljudskih i materijalnih resursa Ministarstva u održavanju i osiguranju velikog broja objekata i lokacija čiji status nije riješen. Tokom 2010. godine nastavljene su aktivnosti na definisanju detaljnih spiskova pokretne imovine i njene podjele na perspektivnu i neperspektivnu, te na definisanju prijedloga postupaka za njeno rješavanje. Međutim, nepreuzimanje neperspektivne nepokretne i pokretne imovine od strane ostalih nadležnih institucija zahtjeva angažovanje dodatnih resursa Ministarstva na osiguranju ove imovine. Ministarstvo u Izvještaju o radu navodi da neuspješna implementacija Sporazuma o konačnom raspolaganju svim pravima i obavezama na pokretnoj imovini, koja će i dalje služiti za potrebe odbrane, je jedan od faktora zbog koga nije postignut značajan napredak u procesu planiranih integracija u NATO.

Neriješen status imovine osim problema angažovanja sredstava za održavanje i osiguranje iste, predstavlja i problem sa aspekta knjigovodstvenih evidencija i vršenja popisa, a što sve zajedno predstavlja izuzetno visok rizik za eventualne zloupotrebe i nesavjestan odnos pri raspolaganju imovinom. Kako je konstatovano i u prethodnim revizijskim izvještajima iz objektivnih razloga neriješenog statusa imovine Ministarstvo

⁴ Sistem internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i zaposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvještavanje, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

u poslovnim knjigama nema evidentirana početna stanja imovine, odnosno nema vrijednosno evidentiranu imovinu preuzetu od entitetskih ministarstava, ali raspolaže sa određenim evidencijama stalnih sredstava u naturalnom obliku. U poslovnim knjigama Ministarstva evidentirana su samo ulaganja u određene objekte i nabavku opreme izvršene iz budžeta institucija i međunarodnih obaveza BiH. Uvažavajući sve objektivne okolnosti, ipak skrećemo pažnju i na određene subjektivne slabosti u smislu da za tekuću budžetsku godinu nije izvršen odgovarajući popis imovine koji bi poslužio kao podloga za poređenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja, bar onog dijela imovine evidentiranog u poslovnim knjigama (vidjeti tačku 7. Izvještaja).

Vezano za računovodstvene evidencije Ministarstva utvrđeno je da poslovne knjige nisu u dovoljnoj mjeri ažurno i uredno vođene (napominjemo kako tokom 2010. godine nije bilo popunjeno radno mjesto šefa računovodstva). Naprimjer, na određenim kontima su uočena knjiženja koja se odnose na pravdanje dijela troškova vojno-diplomatskih predstavništava za 2008. i 2009. godinu. Na poziciji održavanja vozila, od ukupno iskazanog troška, 51% ili 1.950.000 KM je knjiženo u posljednjem tromjesečju 2010. godine. U tekućoj godini evidentirane su fakture koje se odnose na dio troškova iz prethodne godine, a dio faktura iz tekuće godine biće evidentiran u narednoj godini. Uočen je veliki broj preknjižavanja u okviru pojedinih konta, a što je potencijalni rizik za pogrešno iskazivanje izvršenja budžeta po pojedinim kategorijama rashoda.

Tačne, pouzdane i blagovremene evidencije su podloga za izradu kvalitetnih računovodstvenih, odnosno finansijskih izvještaja koji su osnova za donošenje odluka za potrebe planiranja i kontrole izvršenja budžeta. Uočene nepravilnosti u vođenju poslovnih knjiga i evidentiranju poslovnih događaja posljedica su neadekvatnog funkcionisanja sistema internih kontrola i neuspostavljanja odgovarajuće saradnje između pojedinih organizacionih jedinica Ministarstva.

U cilju efikasnosti poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvještaja neophodno je uspostaviti odgovarajući sistem internih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo.

Iako je Ministarstvo donijelo interne akte i propisalo interne procedure za praćenje izvršenja pojedinih izdataka konstatovali smo određene slabosti u sistemu internih kontrola. Poređenjem planiranog budžeta i njegovog izvršenja uočene su određene neracionalnosti što prije svega ukazuje na slabosti sistema planiranja u smislu da planske projekcije nisu zasnovane na analizama stvarnih potreba (vidjeti tačku 4. Izvještaja). Također, konstatovano je da način evidentiranja rashoda nije u skladu sa namjenama utvrđenim ekonomskom klasifikacijom i ima za posledicu neadekvatnu prezentaciju istih, te da nisu uspostavljene adekvatne interne kontrolne određenog dijela tekućih izdataka (vidjeti tačku 6. Izvještaja). Ministarstvo nije izvršilo odgovarajući popis imovine, obaveza i potraživanja (vidjeti tačku 7. Izvještaja). Sistem internih kontrola pokazuje slabost i u primjeni važećih propisa prilikom provođenja procedura javnih nabavki (vidjeti tačku 8. Izvještaja).

Važan segment za učinkovitost sistema internih kontrola je proces uspostavljanja funkcionalno neovisne interne revizije, odnosno organizacione jedinice sa odgovarajućim ovlastima i djelokrugom rada. Prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, kao jedna od osnovnih organizacionih jedinica, predviđen je Ured za internu reviziju, u okviru koga su sistematizovana radna mjesta za četiri lica. Tokom 2010. godine interna revizija je izvršila kontrolu pojedinih dijelova poslovanja Ministarstva (obračuna plaća i naknada, upotrebe službenih vozila, troškova

reprezentacije, telefona i obrazovanja, procedura javnih nabavki i sl.) što je doprinijelo određenom poboljšanju poslovanja. Rad interne revizije nije bio zasnovan na procedurama planiranja, izvršenja i izvještavanja u skladu sa revizionim standardima, ali Ured za internu reviziju samostalno i u saradnji sa Centralnom harmonizacijskom jedinicom preduzima aktivnosti na unaprjeđenju rada.

4. Budžet

- **Planiranje i izvršenje budžeta**

Zahtjev za dodjelu sredstava iz budžeta za 2010. godinu u ukupnom iznosu od 409.851.013 KM Ministarstvo je sačinilo u dva seta obrazaca. U setu jedan iskazan je budžetski zahtjev u okviru gornje granice rashoda koju je odredilo Ministarstvo finansija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 341.089.000 KM, a u setu dva data je projekcija potrebnih dodatnih sredstva u ukupnom iznosu od 68.762.013 KM. Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu⁵, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 334.576.000 KM, što je za 6.513.000 KM ili za 2% manje u odnosu na predviđenu gornju granicu rashoda.

Ukupno raspoloživi budžet za 2010. godinu iskazan je u iznosu od 335.242.796 KM čiju strukturu čine budžet odobren po Zakonu (334.576.000 KM) i novčane donacije (666.796 KM).

Izvršenje budžeta Ministarstva sa 31.12.2010. iskazano je u iznosu od 324.758.278 KM, što predstavlja, 97% u odnosu na raspoloživa sredstva.

Na osnovu odluka Ministarstva finansija i trezora, iz jula i decembra 2010. godine, izvršeno je prestrukturiranje rashoda u ukupnom iznosu od 12.635.000 KM. Na osnovu odobrenih prestrukturiranja pojedine pozicije izdataka su značajno uvećane u odnosu na operativni budžet po Zakonu o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (npr. naknade troškova zaposlenih za 3.965.000 KM, izdaci za tekuće održavanje za 2.000.000 KM, nabavka opreme za 1.770.000 KM), dok su pojedine pozicije izdataka značajno umanjene (npr. usluge prijevoza za 8.735.000 KM, putni troškovi za 1.300.000 KM, ugovorene usluge za 1.200.000 KM).

Potreba za prestrukturiranjem rashoda obrazlaže se linearnim umanjenjem operativnih troškova od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, u odnosu na usaglašeni budžet u okviru finansijskog ograničenja, bez usaglašavanja sa Ministarstvom odbrane, te promjenom dinamike otpusta i prijema personala u odnosu na planiranu dinamiku prilikom projekcije potrebnih sredstava.

Uvažavajući objektivne okolnosti koje utiču na efikasnost procesa planiranja smatramo da je neophodno dalje unaprjeđenje ovog procesa, s obzirom da realno planiranje osigurava učinkovito upravljanje budžetskim sredstvima i ostvarivanje zadataka koji proizlaze iz zakonom definisanih nadležnosti institucije.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 103/09

- **Planirani i realizovani programski zadaci**

Ministarstvo je dostavilo Vijeću ministara BiH prijedlog Programa rada i Izvještaj o radu prema propisanim uputstvima⁶. Program rada Ministarstva sadržavao je ukupno 130 programskih aktivnosti (96 tematskih, 18 normativnih i 16 međunarodnih), a prema Izvještaju o radu Ministarstva realizovano je 120 aktivnosti.

Aktivnosti Ministarstva tokom 2010. godine bile su usmjerene na:

- Realizaciju redovnih poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva u okviru kojih je težište stavljeno na korekcije zakonskih i podzakonskih rješenja, razvoj civilno vojnih odnosa i vojne pomoći civilnim vlastima, obuke i operativno funkcionalne zadatke.
- Jačanje međunarodne saradnje uključujući učešće Oružanih snaga BiH u međunarodnim mirovnim misijama i provođenje aktivnosti u okviru programa Partnerstvo za mir i stvaranje uslova za euroatlantske integracije.
- Završetak prethodnih reformskih aktivnosti i aktivnosti izrade dokumenta 'Pregled odbrane' i 'Plan modernizacije Oružanih snaga BiH'. 'Pregled odbrane Bosne i Hercegovine' predstavlja dokument kojim se utvrđuje trenutno stanje cjelokupnog sistema odbrane, planova za sistemsku reorganizaciju, definiranje državnih ciljeva, integraciju u globalne sisteme sigurnosti i definiranje dugoročnog plana modernizacije utvrđen u vremenskom periodu 2010.-2020.godina. Svrha dokumenta 'Pregled odbrane' je, prvenstveno, da na transparentan i ekspertan način predstavi, a potom obaveže na njegovu implementaciju u sferi optimizacije Oružanih snaga BiH i ostalih dijelova odbrambenog sistema, prema potrebama i mogućnostima Bosne i Hercegovine. U toku 2010. godine vršene su pripreme i izvršene određene aktivnosti na realizaciji ovog zadatka. Očekuje se da će ova aktivnost biti završena tokom 2011. godine, nakon čega treba da prođe proceduru prihvatanja od strane nadležnih institucija.

5. Finansijski izvještaji

Ministarstvo je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH⁷ sačinilo godišnji finansijski izvještaj za 2010. godinu koji sadržava bilans stanja, pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također, sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja predstavlja analiza izvršenja budžeta koja je sastavljena u tekstualnom obliku. Godišnji finansijski izvještaj predat je Ministarstvu finansija i trezora BiH.

6. Pregled rashoda budžeta

Revizijom pojedinih pozicija izdataka konstatovano je sljedeće:

- Na kontu naknada prijevoza sa posla i na posao (611211) nije knjižen dio troškova (oko 260.000 KM) koji se odnosio na nabavku mjesečnih kupona za prijevoz, već je knjiženje, na osnovu ispostavljenih faktura prijevoznika,

⁶ Uputstvo o postupku pripreme programa rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 21/07)
Uputstvo o metodologiji izrade izvještaja o radu Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, broj 96/09)

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 33/07

izvršeno na kontu prijevoznih usluga (613524). Mišljenja smo da je ove vrste troškova trebalo knjižiti na naknade za prijevoz. Na poziciji naknada za prijevoz sa posla i na posao iskazano je izvršenje u procentu od 100%, a na poziciji prijevoznih usluga iskazano je izvršenje u iznosu od 368.050 KM ili 144% u odnosu na plan.

- Na kontu unajmljivanja stanova (613612) vrši se storniranje po osnovu uplata za neosnovano uplaćena sredstva zakupodavcima iz ranijeg perioda (period koji se ne odnosi na 2010. godinu). Smatramo da je u ovom slučaju bilo potrebno izvršiti knjiženje na odgovarajućoj poziciji prihoda, a ne stornirati rashode tekuće 2010. godine u cilju iskazivanja tačnih vrijednosti pojedinačnih bilansnih pozicija.
- Na kontu materijala za opravku i održavanje zgrada (613711) knjiženi su rashodi koji se odnose na obilježavanje dana Oružanih snaga BiH u VDI u iznosu od 17.432 KM.
- Na kontu izdataka za nabavku standarda (613917) izvršeno je knjiženje rashoda u iznosu od 252.817 KM, a po osnovu dokumentacije koja se odnosi na izdatke za energiju i komunalne usluge (grupa konta 6133). Naime, na ovaj način su namirena nedostajuća sredstva na pozicijama izdataka za energiju i komunalne usluge.

Postupanje na opisani način ima za posljedicu neodgovarajuće prikazivanje izdataka u finansijskim izvještajima po visini i strukturi određenoj budžetom i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH, a isto je omogućeno s obzirom da Ministarstvo finansija i trezora BiH ne prati tekuću potrošnju u okviru grupe troškova po stavkama analitike.

Neophodno je voditi računa o godišnjem budžetskom planu i budžetskim ograničenjima, a ukoliko se pojavi potreba za dodatnim iznosom sredstava po pojedinim izdacima, ta sredstva osigurati kroz propisanu proceduru, a ne putem neadekvatne evidencije, a sve u cilju namjenske potrošnje javnih sredstava i pouzdanog finansijskog izvještavanja.

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Izdaci po osnovu bruto plaća i naknada plaća zaposlenih iskazani su u iznosu od 197.666.409 KM. Ovi izdaci su planirani za 9.818 lica, a na dan 31.12.2010. godine, prema Obrascu 4/1-Pregled dinamike zapošljavanja, bilo je zaposleno 9.057 lica.

Obračun plaća za zaposlene u Ministarstvu odbrane vrši Ministarstvo finansija i trezora BiH korištenjem centraliziranog sistema obračuna plaća za zaposlene u institucijama Bosne i Hercegovine, a obračun plaća za pripadnike Oružanih snaga BiH vrši Ministarstvo odbrane putem posebnog programa.

Uvidom u rekapitulacije obračuna plaća pripadnika Oružanih snaga BiH uočeno je da u 2010. godini nisu posebno iskazane naknade plaća za vrijeme bolovanja, godišnjeg odmora, plaćenog odsustva i državnih i vjerskih praznika, već su ta primanja iskazana na poziciji neto plaća, tako da nisu osigurani podaci za tačno popunjavanje analitičkog obrasca broj 2-Pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, koji je sastavni dio seta finansijskih izvještaja. Po preporuci prethodne revizije Ministarstvo od 2011. godine posebno iskazuje ove naknade plaća.

Također, konstatovano je da je za kompletnu primjenu programa obračuna plaća pripadnika Oružanih snaga BiH educirana samo jedna osoba, te stoga smatramo da bi Ministarstvo trebalo preduzeti određene aktivnosti u cilju izbjegavanja eventualno mogućih zastoja i poteškoća prilikom obračuna plaća. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se prilikom obračuna plaća i naknada plaća vrlo često rade korekcije obračuna.

Dodaci na plaću: Odlukom o posebnim dodacima na plaću za profesionalna vojna lica u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine⁸ definisani su posebni dodatak za profesionalna vojna lica i specifični dodaci na osnovnu plaću: deminerski dodatak, letački dodatak, dodatak za izvršenje posebnih letačkih zadataka, dodatak za pripadnike jedinice Oružanih snaga za uništavanje neeksploziviranih ubojnih sredstava za vrijeme obuke, dodatak za službu na izdvojenim visinskim objektima, dodatak za rad na dužnosti na kojoj je lice izloženo djelovanjima štetnim po zdravlje i položajni dodatak.

Način obračuna dodataka propisan je navedenom Odlukom, a u zavisnosti od vrste dodatka određeno je da se obračun vrši primjenom matematičkog metoda obračuna u odnosu na puni fond radnih sati, dok se određeni dodaci obračunavaju u punom iznosu bez obzira na efektivno vrijeme provedeno na određenim poslovima (npr. letački dodatak). Smatramo da bi Ministarstvo trebalo izvršiti analize i razmotriti opravdanost odredbi Odluke za obračun pojedinih dodataka za koje nije predviđeno da se utvrđuje efektivno vrijeme provedeno na obavljanju određenog zadatka.

Stimulacije: Prema raspoloživim podacima u 2010. godini su izvršene isplate stimulacija zaposlenim u neto iznos od 98.900 KM, a najvećim dijelom se odnose na isplate za rad u komisijama. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju uočeno je da je pri obračunu poreza i doprinosa po predmetnim isplatama (npr. za rad u Komisiji za prijem zaposlenika) različito postupano u zavisnosti da li je obračun izvršen putem programa za obračun plaća pripadnika Oružanih snaga BiH ili putem programa za obračun plaća Ministarstva finansija i trezora BiH. Također, u rekapitulaciji naloga za isplatu plaće Oružanih snaga BiH nije posebno iskazan podatak o naknadama za rad u komisiji, te iste nisu ni knjižene na kontu namijenjenom za evidentiranje ovih naknada. Mišljenja smo da je neophodno preispitati tretman predmetnih isplata (stimulacije ili naknade za rad u komisijama), po osnovu rada stalno uposlenih u komisijama koje formira Ministarstvo, sa aspekta primjene važeće regulative, te u ovim slučajevima osigurati jedinstven pristup pri obračunu poreza i doprinosa u Ministarstvu i Oružanim snagama BiH.

S obzirom da se za pripadnike Oružanih snaga BiH, koji čine znatan broj uposlenih, obračun plaća vrši putem posebnog programa, preporučujemo Ministarstvu da izvrši analizu primjene važećih propisa i usklađenosti sa sistemom obračuna plaća koji primjenjuje Ministarstvo finansija i trezora BiH.

Vojno-diplomatski predstavnici (VDP): U martu 2010. godine je stupio na snagu Pravilnik o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u odbrambeno-diplomatskom predstavljanju u misijama, vojno-diplomatskim i vojnim predstavništvima Bosne i Hercegovine kojim je propisano da se primjenjuje od 01.01.2009. godine. S obzirom da je Ministarstvo u skladu sa odredbama donesenog Pravilnika isti i primijenilo na period od 01.01.2009. godine. (uglavnom za neopravdana sredstva) smatramo da bi nadležni

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 2/09

odjel u Ministarstvu trebalo izvršiti detaljnu analizu primjene tog Pravilnika u cilju iskazivanja pokazatelja retroaktivne primjene i uticaja na određene pozicije u budžetu Ministarstva za tekuće godine.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da potraživanja od VDP na dan 31.12.2010. godine iznose 205.499 KM. U ovom iznosu je sadržan i iznos početnih stanja koja se vode na knjigovodstvenim karticama za tri lica kojima je u prethodnom periodu istekao mandat. Neophodno je preduzeti aktivnosti na utvrđivanju i knjigovodstvenom ažuriranju evidentiranih početnih stanja za ove osobe koje više i ne obavljaju funkciju VDP. Podatak o iznosu knjigovodstveno iskazanih neopravdanih sredstava se ne slaže sa pomoćnom evidencijom u kojoj je evidentiran manji iznos neopravdanih sredstava, a što je vjerovatno uzrokovano kašnjenjem u dostavljanju i knjiženju dokumentacije.

Ministarstvo provodi aktivnosti na uspostavljanju ažurnijeg pravdanja sredstava odobrenih za VDP, a što je rezultiralo i znatno manjim iznosom neopravdanih sredstava na kraju godine, u odnosu na 2009. godinu, iako je na to mogla uticati i retroaktivna primjena važećeg Pravilnika, a što se ne može potvrditi bez provođenja određenih analiza. Uočeno je da se Ministarstvo susreće sa poteškoćama u rješavanju primjedbi pojedinih VDP koje se odnose na procjenu validne dokumentacije za pravdanje utrošenih sredstava, kao i sa određenim nejasnoćama koja dokumentacija je potrebna za ostvarivanje prava na određene naknade VDP. Smatramo da je na bazi važećeg Pravilnika, a u cilju uspostavljanja jasnih pravila neophodno izraditi uputstvo kojim bi se detaljno propisala prava, obaveze i procedure oko dodjele i utroška sredstava VDP (za određene dodatke je potrebno propisati dostavljanje odgovarajuće dokumentacije koja bi bila osnova za ostvarivanja prava na naknadu i sl.).

Ministarstvo provodi aktivnosti na uspostavljanju ažurnijeg pravdanja sredstava odobrenih za VDP, te sa istim treba nastaviti u cilju uspostavljanja redovnog pravdanja utrošenih sredstava. Preporučujemo Ministarstvu da donese uputstvo u cilju uspostavljanja sistema i jedinstvenih pravila za dodjelu i pravdanje utrošenih sredstava VDP.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 59.093.341 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za prijevoz sa posla i na posao (11.903.579 KM), odvojeni život (12.225.924 KM), topli obrok (13.339.390 KM), regres (6.459.216 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (2.160.730 KM), pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (1.534.412 KM) i ostale naknade (3.715.007 KM).

Naknade za prijevoz sa posla i na posao: Ministarstvo je tokom 2010. godine primjenjivalo različita rješenja po osnovu ostvarivanja prava na naknade za prijevoz sa posla i na posao. U jednom dijelu godine, na osnovu rješenja koja su donesena po službenoj dužnosti, određeni broj zaposlenika ostvarivao je pravo na nabavku mjesečnih kupona umjesto isplate naknade za prijevoz. S obzirom da su od strane određenih zaposlenika izjavljene žalbe po osnovu dodjele mjesečnih kupona umjesto isplate naknade za prijevoz i da je Odbor za žalbe riješio žalbe u korist zaposlenika Ministarstvo je u skladu sa izjašnjenjima i zahtjevima zaposlenih donijelo nova rješenja o ostvarivanju prava na naknadu za prijevoz.

Kako se naknade za prijevoz zaposlenih obračunavaju i kroz poseban program za plaće pripadnika Oružanih snaga BiH, neophodno je primjenjivati isti iznos isplata za sve zaposlene u institucijama BiH, a što podrazumijeva konstantnu saradnju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, te preduzimanje odgovarajućih radnji na uspostavljanju automatizma obavješćavanja o eventualnim izmjenama visine naknade za prijevoz na određenim relacijama koje primjenjuje Ministarstvo finansija i trezora BiH.

Preporučujemo Ministarstvu da kontinuirano provodi interne kontrole u ovom segmentu u cilju poštivanja svih odredbi važećih propisa, te da kontinuirano provodi analize u cilju racionalizacije ovih troškova.

Pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti: Izdaci na ovoj poziciji najvećim dijelom se odnose na isplate jednokratne novčane pomoći u slučaju smrti ili teže bolesti zaposlenog ili člana njegove uže porodice. Međutim, u postupku revizije je uočeno da su na ovoj poziciji knjižene i jednokratne naknada za prijem u vojnu službu, a koje su isplaćene na osnovu važeće regulative. Postupajući po preporuci prethodne revizije Ministarstvo je kontaktiralo Ministarstvo finansija i trezora BiH, te je otvoren novi konto na kome će se evidentirati naknade za prijem u vojnu službu u 2011. godini.

Ostale naknade: U okviru ove pozicije evidentirane su naknade za obrazovanje i stručno usavršavanje obračunate na osnovu odredbi internog Pravilnika o školovanju iz 2006. godine. Ministarstvo je u aprilu 2010. godine donijelo novi Pravilnik o školovanju i usavršavanju kojim nije definisana naknada za školovanje, te je u januaru 2011. godine Ministarstvo donijelo Instrukciju o primjeni Odluke Vijeća ministara BiH kojom se uređuje način i postupak ostvarivanja prava na naknadu za obrazovanje i stručno usavršavanje u institucijama BiH. Prema predmetnoj Instrukciji naknada za vrijeme školovanja obuhvata dnevnice, naknade troškova prijevoza i toplog obroka, zadržavanje naknade za odvojeni život i stanarinu, smještaj i cjelodnevnu ishranu na lokaciji školovanja, u zavisnosti od udaljenosti mjesta školovanja od mjesta službe.

Uvažavajući specifičnosti potreba za stručnim usavršavanjem i obrazovanjem osoblja Ministarstva mišljenja smo da je neophodno obaviti konsultacije sa Ministarstvom finansija i trezora BiH u smislu da se preispita osnovanost način obračuna naknada kako je to propisano internom Instrukcijom.

Također, u okviru ove pozicije evidentiraju se i isplate naknada pripadnicima Oružanih snaga BiH koji su upućeni u međunarodne mirovne misije. Isplate se vrše na osnovu privremenih odluka koje je donijelo Ministarstvo, a kojima je regulisano da će se isplata sredstava po predmetnim odlukama vršiti akontativno do donošenja odluke Vijeća ministara BiH.

S obzirom na specifičnosti pojedinih naknada koje ostvaruju zaposleni u Ministarstvu smatramo da bi u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH trebalo razmotriti mogućnosti za otvaranje više konta u cilju adekvatnog knjiženja i transparentnih pokazatelja o svim vrstama naknada koje ostvaruju zaposleni u Ministarstvu.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putne troškove iskazani su u iznosu od 3.560.396 KM, od čega su putni troškovi u zemlji 2.146.134 KM, putni troškovi u inostranstvu 1.414.262 KM.

Najznačajniji dio putnih troškova u zemlji odnosi se na dnevnice za službena putovanja (2.093.196 KM) koje su isplaćene za obavljanje raznih službenih aktivnosti navedenih u naredbi kao sastavnom dijelu putnog naloga.

Značajan iznos putnih troškova u inostranstvu odnosi se na dnevnice koje su realizovane u iznosu od 592.450 KM ili 143% u odnosu na planirani iznos od 413.000 KM. Na osnovu navedenog izvršenja, te uvida u putne naloge i priloženu dokumentaciju konstatovano je da Ministarstvo nije uspostavilo racionalno ponašanje u smislu da ne postoji odgovarajuća kontrola i odobravanje troškova službenog putovanja prema prioritetima aktivnosti u okviru planiranih. Primijećeni su putni nalozi za odlazak na školovanje u inostranstvo u cilju učenja engleskog jezika. Ova putovanja traju par mjeseci i za ista su osigurani troškovi smještaja i ishrane od strane zemlje organizatora, ali se po povratku podnose putni nalozi sa obračunatim iznosom u visini od 30% pune dnevnice za dane provedene u inostranstvu.

Uvidom u proceduru evidentiranja putnih naloga utvrđeno je da se vode odvojene evidencije izdavanja i pravdanja putnih naloga. Izdavanje naloga evidentira se u knjizi protokola pod određenim brojem i na određeni dan, a pravdanje istog se evidentira u knjizi putnih naloga u kojoj nije osigurana hronološka evidencija, pa se događa da je u knjizi putnih naloga ranije evidentiran nalog sa kasnijim datumom izdavanja. Ovo može dovesti do toga da se i nalozi iz prethodne godine evidentiraju i pravdaju u knjizi putnih naloga u tekućoj godini, a u vezi sa činjenicom da knjiga putnih naloga Ministarstva nije zaključena, dok je knjiga Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH zaključena na odgovarajući način.

U postupku revizije upoznati smo sa aktivnostima koje provodi interna revizija u cilju uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja ovim izdacima.

Ne osporavajući specifične potrebe Ministarstva i Oružanih snaga BiH za službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu mišljenja smo da je potrebno u formalnom smislu osigurati hronološku evidenciju u Knjizi putnih naloga i zaključivanje iste na kraju godine. Neophodna je odgovarajuća analiza značajnih pozicija putnih troškova u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu od 934.064 KM prema sljedećoj strukturi: fiksni telefoni (514.279 KM), mobilni telefoni (200.814 KM), internet (146.847 KM) i poštanske usluge (72.124 KM).

Troškovi mobilnih telefona: Pravo na korištenje službenih mobilnih telefona u Ministarstvu ostvaruju 84 zaposlenika. Internim aktom određena je potrošnja na mjesečnom nivou u iznosu od 4.170 KM, odnosno u iznosu od 50.040 KM godišnje. Pojedinačni limiti potrošnje određeni su u rasponu od 20 KM za vozača do 400 KM za ministra. Oružane snage BiH imaju na korištenju 173 mobilna telefona. Pravo na naknadu troškova službenih mobilnih telefona u Oružanim snagama BiH utvrđeno je u ukupnom iznosu od 8.327 KM na mjesečnom nivou, odnosno u iznosu od 99.924 KM na godišnjem nivou, a predmetni izdaci su ostvareni u iznosu od 106.000 KM. Pojedinačni limiti potrošnje određeni su u rasponu od 25 KM za deminare do 240 KM za načelnika Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH.

Uspostavljeno je kontinuirano praćenje troškova mobilnih telefona, te evidentiranje eventualno nastalog prekoračenja i obustavljanje od plaće zaposlenog neopravdanog prekoračenja. Međutim, za odobrene iznose za ministra i njegove zamjenike internom odlukom nije predviđen način postupanja u slučaju nastalog prekoračenja, a što je konstatovano tokom revizije za 2009. godinu. U preduzetim aktivnostima po navedenoj preporuci je istaknuto da nije moguće regulisati nastala prekoračenja za navedene pozicije internom odlukom iz razloga što nema nadležne pozicije u instituciji koja bi vršila nadzor nad predmetnim izdacima ovih pozicija, već se čeka konkretno rješenje po ovom pitanju od strane Vijeća ministara BiH. Mišljenja smo da činjenica da je internom odlukom utvrđen iznos potrošnje mobilnih telefona za ove pozicije zahtjeva i potrebu praćenja iste u smislu da ako je nastalo prekoračenje da se isto na odgovarajući način obrazloži.

Preporučujemo da se preispita potreba za velikim brojem korisnika mobilnih telefona u cilju racionalne potrošnje budžetskih sredstava, te da se definiše obaveza obrazloženja eventualnog prekoračenja utvrđenog iznosa potrošnje na pozicijama ministra i zamjenika.

- **Izdaci za energiju i komunalne usluge**

Izdaci za energiju i komunalne usluge su ostvareni u iznosu od 9.599.586 KM. Značajni troškovi se odnose na izdatke za energiju (3.106.003 KM), lož ulje (2.757.573 KM), špeditorske usluge (1.345.017 KM), vodu i kanalizaciju (1.065.637 KM).

U Izvještaju o reviziji Ministarstva za 2009. godinu je konstatovano da ne postoji pouzdana evidencija o stvarnom stanju obaveza prema dobavljačima za energiju i komunalne usluge, te da se kroz obračun zateznih kamata ove obaveze kontinuirano uvećavaju. U 2010. godini su preduzete određene aktivnosti na usuglašavanju obaveza sa dobavljačima, ali još uvijek nije utvrđeno tačno stanje, te smatramo da je potrebno sačiniti detaljne analize po strukturi ovih izdataka, a u vezi sa činjenicom da je po osnovu istih isplaćeno oko 1.167.000 KM više nego u 2009. godini.

Preporučujemo da se započete aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja obaveza prema dobavljačima energije i komunalnih usluga provedu potpuno u cilju pouzdanog finansijskog izvještavanja i racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

U okviru pozicije špeditorskih usluga iskazan je plaćeni porez na dodatnu vrijednost (PDV) u iznosu od 848.731, po osnovu uvoza donirane opreme. Ministarstvo je, u skladu sa važećim propisima, podnijelo zahtjev za povrat plaćenog poreza. Napominjemo da je dio PDV koji se odnosi na doniranu opremu knjižen i na kontima vojne i kompjuterske opreme.

Neophodno je da Ministarstvo utvrdi jasna pravila o načinu evidentiranja PDV za doniranu opremu, osigura istovjetno iskazivanje za svaki ugovor sa donatorom, te prilikom evidentiranja izdataka vodi računa o utvrđivanju stvarne vrijednosti doniranih sredstava.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva i održavanja vozila**

Izdaci koji se vežu za službena vozila iskazani su u iznosu od 8.125.632 KM, a odnose se na izdatke za gorivo (4.067.525 KM), motorno ulje (81.157 KM), registraciju vozila (87.760 KM), popravak i održavanje vozila (3.846.741 KM), pranje i parkiranje vozila (42.449 KM). Ovi izdaci se odnose na ukupan broj vozila (putnička i teška transportna vozila) Ministarstva i Oružanih snaga BiH. Revizijom je obuhvaćeno korištenje i održavanje službenih putničkih vozila.

Prema raspoloživim podacima u Ministarstvu su u upotrebi 73 službena motorna vozila (40 vozila u Ministarstvu i 33 vozila u Oružanim snagama BiH). Pravilnikom o načinu upotrebe službenih motornih vozila u Ministarstvu definisana je namjena upotrebe službenih vozila u smislu prava na upotrebu vozila u službene svrhe, kao i način izdavanja i sadržaj putnog naloga, način otvaranja i pravdanja putnog naloga, točenja goriva, opravke vozila i drugo. Međutim, Ministarstvo nije uspostavilo efikasan sistem kontrole korištenja službenih motornih vozila kako je to propisano internim Pravilnikom.

Revizijom predmetnih izdataka uočeno je da se većina vozila koristi 24 sata, bez da je takvo pravo utvrđeno internim aktima Ministarstva. Također je uočeno, da je u nalogima za službena vozila upisan značajan broj pređenih kilometara sa opisom 'loko' vožnja, te da je u nekim slučajevima evidentiran značajan broj pređenih kilometara iako je zaposlenik koji koristi službeno vozilo bio na godišnjem odmoru. Uvidom u interni pregled službenih vozila primijećeno je da se ova vozila ne zadužuju na ime osobe već na kabinet, odjel ili poziciju. S obzirom da ovakvo neograničeno korištenje službenih vozila može uzrokovati nenamjensko korištenje javnih sredstava, preporučujemo da Ministarstvo preispita ova prava u cilju racionalizacije izdataka za ove namjene dok Vijeće ministara BiH ne donese podzakonske akte u ovoj oblasti.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da postoje procedure za korištenje i održavanje službenih vozila koje se poštuju u smislu odgovarajućeg postupanja kod podnošenja i odobravanja zahtjeva za servisiranje vozila, te da Ministarstvo ima pojedinačne evidencije o korištenju vozila na više različitih mjesta. Međutim, Ministarstvo nije osiguralo odgovarajuću sveobuhvatnu internu evidenciju o svakom vozilu pojedinačno i zbirno za sva vozila, a u cilju osiguravanja informacije o stvarnim troškovima vozila (registracija i osiguranje, redovno servisiranje i tekuće održavanje, zamjena auto guma i troškovi goriva).

Preporučujemo da se uspostavi efikasan sistem kontrole korištenja službenih vozila kako je to propisano internim Pravilnikom, te preispita opravdanost dodjele na korištenje službenih vozila na 24 sata.

Neophodno je unaprijediti praćenje troškova održavanja vozila, te zbog veličine voznog parka sagledati mogućnost odvojenog knjigovodstvenog praćenja održavanja putničkih i teretnih vozila i analizirati opravdanost pojedinih popravki u cilju što racionalnijeg trošenja budžetskih sredstava.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Izdaci po osnovu unajmljivanja imovine i opreme iskazani su u iznosu od 9.423.322 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za unajmljivanje stanova (9.110.378 KM).

Unajmljivanje stanova: Pravo na naknadu za privremeni smještaj definisano je odredbama Pravilnika o plaćama i drugim naknadama profesionalnih vojnih lica na službi u Ministarstvu i Oružanim snagama BiH.

Po pitanju načina priznavanja prava na troškove smještaja, te problematike zaključivanja ugovora o zakupu stanova i iznalaženja odgovarajućeg rješenja provedene su konsultacije između sektora u Ministarstvu, kao i traženje mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH. Po provedenim aktivnostima u Ministarstvu je zaključeno da se sačeka donošenje podzakonskog akta Vijeća ministara BiH kojim bi ova problematika bila uređena na jedinstven način u institucijama BiH. S obzirom da ugovore o zakupu stanova⁹ zaključuje Ministarstvo sa zakupodavcima što generira određene negativne efekte, smatramo da je neophodno nastaviti aktivnu saradnju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH u cilju iznalaženja najboljeg načina za rješavanje ovog pitanja.

Preporučujemo Ministarstvu da kontinuirano provodi interne kontrole u ovom segmentu, te da u saradnji sa Ministarstvom finansija nastavi sa pokrenutim aktivnostima u cilju iznalaženja najboljeg mogućeg rješavanja ostvarivanja prava zaposlenih na troškove smještaja.

U postupku revizije je uočeno da se imenovanom licu plaća zakupljeni stan u iznosu od 600 KM mjesečno. Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH¹⁰ je navedeno da visina naknade za smještaj može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaće, a da će se do donošenja podzakonskih akata primjenjivati postojeći zakoni i podzakonski akti kojima su uređena pitanja obračuna plaća i naknada u institucijama BiH, ukoliko nisu u suprotnosti s tim Zakonom. S obzirom da je osnovica za obračun plaća u 2010. godini iznosila 498 KM, mišljenja smo da visina utvrđene naknade za smještaj imenovanog lica nije u skladu sa važećim zakonskim propisima i da ju je potrebno uskladiti do konačnog donošenja podzakonskih akata kojim bi se detaljnije uredilo pitanje ove vrste naknade.

Preporučujemo da se visina zakupa koji se za imenovano lice plaća na osnovu zaključenog ugovora uskladi sa važećim propisima.

- **Izdaci za tekuće održavanje**

Održavanje zgrada: Izdaci za opravku i održavanje zgrada iskazani su u iznosu od 5.991.838 KM (materijal u iznosu od 291.019 KM i usluge u iznosu od 5.700.819 KM).

Troškovi materijala za opravku i održavanje zgrada odnose se na nabavku građevinskog materijala, vodoinstalaterskog materijala i sanitarija, elektro materijala, materijala za grijanje, boja i lakova, alata i ostalog materijala po ugovorima iz 2009. godine. Ugovori o nabavci su zaključeni po lotovima, na period od godinu dana, sa mogućnošću sukcesivne isporuke ugovorenih roba. Realizaciju ugovora prati Odsjek za građevinarstvo iz čijih internih evidencija smo dobili podatke da realizovana vrijednost u 2009. i 2010. godini nije prešla ukupno ugovorenu vrijednost, ali se iz tih evidencija ne može utvrditi realizacija po lotovima, kako su dostavljene ponude i

⁹ Prema raspoloživim podacima na dan 02.12.2010. godine bilo je zaključeno 2879 ugovora

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09

izvršeno ugovaranje. Mišljenja smo da je potrebno osigurati praćenje realizacije ugovora po lotovima kako je i izvršeno ugovaranje po količinama i vrijednostima.

Izdaci za usluge održavanja zgrada odnose se na adaptacije i sanacije objekata-kasarni koje po svom karakteru više predstavljaju investiciono održavanje, odnosno kapitalne izdatke nego tekuće održavanje. Tako su na održavanje zgrada knjiženi radovi čija se potreba po količini i specifikaciji ne može unaprijed planirati (opravke vodovodne mreže ili elektroenergetske mreže) i za čijim obavljanjem postoji kontinuirana potreba, ali su također knjiženi i radovi na sanaciji i adaptaciji objekata, kao što su rekonstrukcije krova ili radovi kojim se objekat prilagođava zahtjevima za određenu konkretnu potrebu (npr. održavanje Svjetskog vojnog prvenstva u skijanju 2011. godine). Većina ovih radova je u Planu nabavki Ministarstva za 2010. godinu planirana na poziciji održavanja, ali su na izdatke održavanja knjiženi i radovi koji su spomenutim planom obuhvaćeni u okviru kapitalnih izdataka (npr. radovi na asfaltiranju saobraćajnica i trotoara u kasarni MLM u Kiseljaku).

S obzirom na značajnost sredstava koja se za ove namjene svake godine planiraju u budžetu institucija smatramo da je, uz ranije date preporuke o donošenju godišnjeg plana sanacije objekata, potrebno procijeniti da li navedenim ulaganjima vrše samo tekuća održavanja i popravke ili se njima produžava koristan vijek sredstava, mijenja namjena ili povećava kapacitet. Ovakva procjena bitno utiče na način evidentiranja izdataka na tekućim ili kapitalnim izdacima. Mišljenja smo da načinu evidentiranja ove vrste izdataka treba posvetiti više pažnje uz konsultacije sa Ministarstvom finansija i trezora BiH. Također, potrebno je osigurati sveobuhvatnu evidenciju izvršenih radova po vrsti radova i po objektima, sa podacima o vrijednostima ulaganja, što bi trebala biti osnova za procjenu ili uknjiženje objekata nakon rješavanja pitanja njihovog statusa.

Za izvođenje radova angažovani su dobavljači sa kojima su zaključeni ugovori u 2009. i 2010. godini na osnovu okvirnih sporazuma koji su potpisani nakon provedene procedure izbora dobavljača u 2009. godini na period do tri godine. S obzirom da su okvirnim sporazumima prihvaćene jedinične cijene iz ponuda dobavljača, interno praćenje realizacije ugovora u odnosu na ukupno ugovorenu vrši Odsjek za građevinu i infrastrukturu. Na osnovu podataka iz ovog Odsjeka utvrđeno je da su vrijednosti realizovanih poslova za neke od dobavljača veće od godišnjih ugovora. Napominjemo da su za samo tri ugovora, ukupne vrijednosti 681.744 KM, realizovani poslovi na osnovu procedura koje su provedene u 2010. godini, a u kojima je tenderska dokumentacija pripremljena na osnovu predmjera radova.

Neophodno je osigurati sveobuhvatne podatke za period trajanja okvirnog sporazuma kako bi se na osnovu njih donijele odgovarajuće odluke o eventualnom zaključivanju ugovora do iznosa raspoloživog po okvirnom sporazumu ili pokretanje nove procedure izbora.

Održavanje opreme: Izdaci za opravku i održavanje opreme iskazani su u iznosu od 3.059.249 KM (materijal u iznosu od 93.817 KM i usluge u iznosu od 2.965.432 KM).

Iz testiranog uzorka računa smo utvrdili da su na analitičkom kontu evidentirani izdaci koji se odnose na održavanje i opravke termoenergetskih postrojenja, rashladne opreme, te servis i remont sredstava naoružanja i vojne opreme. Za opravke i održavanja opreme su u 2009. godini zaključeni okvirni sporazumi na period do tri godine po kojima je utvrđena ukupna vrijednost radova za ugovoreni period, a u

pojedinačnim ugovorima su definisane cijene usluga za norma sat i cijene pojedinih dijelova.

Preporučujemo Ministarstvu da razmotri opcije evidentiranja usluga održavanja na različitim kontima, prema vrsti opreme čije se opravke obavljaju.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 3.733.038 KM. Najznačajniji troškovi odnose se na usluge reprezentacije (834.314 KM), usluge stručnog obrazovanja (622.448 KM), usluge primarne zdravstvene zaštite (955.820 KM), ugovore o djelu (184.733 KM), ostale nespomenute usluge (237.534 KM).

Usluge reprezentacije: Ministarstvo evidentira troškove reprezentacije na više analitičkih konta (613914-Usluge reprezentacije; 613952-Usluge reprezentacije po osnovu vjerskih aktivnosti; 613953-Usluge reprezentacije po osnovu međunarodnih aktivnosti; 613954-Usluge reprezentacije po osnovu obilježavanja značajnih datuma). U kategoriji ovih rashoda uočena su znatna odstupanja izvršenja budžeta u odnosu na odobreni budžet koji su po ovim kontima iskazani u analitici rashoda, a što je rezultiralo podatkom da je ukupno izvršenje budžeta na ovim stavkama veće za 62% u odnosu na odobreni budžet. Naime, ukupni troškovi reprezentacije iznose 834.314 KM, a budžetom odobreni iznos je 514.228 KM.

Internom odlukom Ministarstva propisano je pravo, način i visina troškova za reprezentaciju. Analizom troškova interne reprezentacije konstatovano je da određena lica koja ostvaruju pravo na internu reprezentaciju svaki mjesec koriste maksimalno odobreni iznos koji se ponekad sastoji iz samo jedne vrste artikla. S obzirom da je internom odlukom propisano da se troškovi reprezentacije nastali prilikom održavanja sastanaka sa više od 5 lica obračunavaju na teret Odjela za opće i zajedničke poslove smatramo da je nužno preispitati visinu propisanih iznosa kao i potrebu za ostvarivanjem ovog prava u skladu sa opisom radnog mjesta. Prilikom priznavanja nastalih troškova reprezentacije neophodno je obratiti pažnju da se mogu priznati samo troškovi za napitke (kafa, čaj, sok, mineralna voda i sl.) kako je propisano internom odlukom, a za nastala prekoračenja neophodno je preduzimati aktivnosti na pravdanju odnosno naknadi troškova u što kraćem roku.

Utvrđeno je da pravo na priznate troškove reprezentacije ostvaruju i dvije osobe angažovane po ugovoru o djelu. Priznavanje ovih troškova nije zasnovano na postojećem ugovornom odnosu i nije predviđeno ugovorenim iznosom što bi se moglo reflektovati i na primjenu važećih poreznih propisa.

Revidiranjem troškova reprezentacije po osnovu međunarodnih aktivnosti i po osnovu obilježavanja značajnih datuma uočeno je da se u pojedinim slučajevima pravdaju troškovi koji se u značajnim iznosima odnose na alkoholna pića, cigarete i sl., a značajan dio sredstava reprezentacije izdvojen je i za nabavku poklona i reklamnog materijala.

Izdaci za reprezentaciju po osnovu vjerskih aktivnosti realizovani su u iznosu 102.509 KM, ali se utrošak ovih sredstava ne prati pojedinačno po svakom vjerskom uredu iako su sredstva planirana pojedinačno. U cilju iskazivanja relevantnih pokazatelja potrebno je uspostaviti evidenciju i pratiti izvršenje u odnosu na plan po svakom vjerskom uredu.

Preporučujemo Ministarstvu da donese pravilnik kojim bi detaljno bili propisani svi bitni elementi i procedure oko planiranja i trošenja sredstava u svrhu reprezentacije. Također, preporučujemo da se u cilju racionalizacije i smanjenja utroška sredstava izvrši detaljna analiza troškova svih vrsta reprezentacije u Ministarstvu.

Usluge stručnog obrazovanja: Izdaci za usluge stručnog obrazovanja iskazani su u iznosu od 622.448 KM, a najvećim dijelom (459.620 KM) se odnose na izdatke za PSOTC-Centar za obuku za operacije podrške miru u Sarajevu, a prema Međunarodnom memorandumu sporazumijevanja. Primarni cilj PSOTC-a je da osigura obuku za pripadnike OS BiH kako bi se osposobili za sudjelovanje u multinacionalnim operacijama podrške miru i u humanitarnim organizacijama, da razvija efikasnost OS BiH, da se ojača regionalna saradnja, itd.

Ministarstvo je poslalo zahtjev PSOTC-u za fakturisanje usluga prema vrsti troška, jer nije vidljiva specifikacija usluga koja se plaća (troškovi školovanja, struje, vode i sl.). Međutim, PSOTC je u svom odgovoru naveo da ne ispostavlja fakturu za troškove nego fakturu za usuglašeni doprinos u skladu s Memorandumom o razumijevanju koji je Ministarstvo potpisalo u septembru 2009. godine, te da BiH kao partner u međunarodnoj organizaciji pruža svoj doprinos, koji se spaja s doprinosima ostalih partnera i od te svote se plaćaju tekući troškovi PSOTC-a.

Ostala izdaci evidentirani u okviru ove pozicije nastali su na osnovu učešća na seminarima u zemlji i inostranstvu, raznim obukama i sl.

Usluge primarne zdravstvene zaštite: Na bazi uzorka izvršen je uvid u fakturu koja je knjižena na kontu usluga primarne zdravstvene zaštite, a odnosi se na pregled kandidata za prijem u profesionalnu vojnu službu. Utvrđeno je da važećim ugovorom sa dobavljačem nije precizno definisana cijena usluga pregleda kandidata za prijem u profesionalnu vojnu službu, jer ista se ne navodi decidno u ugovoru, te je samim tim otežana provjera fakturisanih iznosa. Ministarstvo je u 2011. godini pokrenulo aktivnosti na zaključivanju novih ugovora vezanih za predmetne usluge.

Ugovori o djelu: Uvidom u preglede koji su nam dostavljeni konstatovano je da se tokom 2010. godine godine vršilo kontinuirano angažovanje putem ugovora o djelu za higijeničarske poslove i poslove održavanja kotlovnice. Tokom većeg dijela godine vršile su se isplate po osnovu ugovora zaključenih i za poslove za koje u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva postoji sistematizovano radno mjesto (npr. savjetnik i šef kabineta u Kabinetu ministra).

Ured za internu reviziju sačinio je Izvještaj o izvršenoj reviziji izdataka po osnovu angažovanja lica za pojedine aktivnosti u Ministarstvu i ostalih naknada, te dao određene preporuke u vezi nedostataka uočenih revidiranjem ugovora o djelu. Mišljenja smo da po tim preporukama treba pokrenuti aktivnosti u Ministarstvu. U toku revizije informisani smo da su u 2011. godini preduzete aktivnosti na raskidu ugovora za obavljanje higijeničarskih poslova.

Preporučujemo Ministarstvu da internim aktom propiše pravila i procedure za angažovanje osoba putem ugovora o djelu, te da preispita angažovanje putem ugovora o djelu na sistematizovanim radnim mjestima.

Ostale nespomenute usluge i dažbine: Izdaci na ovoj poziciji iskazani su u iznosu od 237.534, a najvećim dijelom se odnose na troškove za Vojno-diplomatska predstavništva.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci iskazani su u iznosu od 5.088.272 KM, a odnose se na nabavku opreme (3.947.379 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (1.140.893 KM).

U decembru 2010. godine je podnesen zahtjev za izmjenom namjenske strukture kapitalnih izdataka zbog potreba provođenja svjetskog vojnog skijaškog prvenstva. Ministarstvo finansija i trezora BiH je, s obzirom na dostavljena obrazloženja, smatralo prihvatljivim izmjenu namjenske strukture ukoliko postupak javne nabavke bude okončan do kraja 2010. godine, te je 13.12.2010. godine sačinjena izmijenjena namjenska struktura kapitalnih izdataka. Na osnovu pregleda odobrenog i realizovanog budžeta namijenjenog za kapitalne izdatke može se vidjeti da su pojedini izdaci realizovani u znatno manjim iznosima od odobrenog, što je posljedica nerealizovanih nabavki, dok su neki izdaci realizovani u znatno većim iznosima od odobrenog, a uočili smo i realizaciju izdataka za koja nisu ni odobrena sredstva na analitičkim kontima, odnosno namjenskom strukturom kapitalnih izdataka.

Tokom revizije smo utvrdili da je najveći broj transakcija na kontima opreme (i vrijednosno i brojčano) načinjena u decembru, što je prihvatljivo u slučajevima kada su procedure nabavki okončane u decembru, nakon čega se mogu realizovati kapitalni izdaci i izvršiti knjiženja u glavnoj knjizi. Međutim, pored ovakvih knjiženja primijetili smo da je veoma veliki broj transakcija nastao preknjiženjem sa konta na konto (u nekim slučajevima i po dva puta su preknjiženi isti iznosi sa jednog na drugi, a zatim na treći konto u okviru opreme), što otežava praćenje realizovanih nabavki i ispravnosti knjiženja, te praćenje realizacije na kontima stalnih sredstava (klasa 0). Spomenuto ukazuje na nedostatke u praćenju realizacije kapitalnih izdataka u odnosu na odobrenu strukturu, nedovoljnu koordinaciju svih odjela koji su uključeni u realizaciju kapitalnih izdataka, praćenje i zaduživanje materijalnih sredstava te na nedostatke u planiranju sredstava kroz plan nabavki. Osim toga, određene pozicije kapitalnih izdataka su knjiženje nalogom rezervisanja tj. nakon zaključivanja ugovora, a prije izvršenja usluge ili isporuke robe. Navedena knjiženja su izvršena na osnovu instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH kojom je propisan način unosa i evidentiranja obaveza koje su planirane u budžetu za tekuću godinu i za koje su procedure okončane do kraja godine, a računi ili situacije će biti ispostavljeni u narednoj godini.

Uvažavajući sve specifičnosti organizacione strukture i poslovanja Ministarstva neophodno je izvršiti analize stvarnih potreba po strukturi kapitalnih izdataka u cilju racionalnog planiranja.

- **Nabavka opreme**

Vojna oprema: Na poziciji vojne opreme iskazani su izdaci u iznosu od 1.200.470 KM, a najveći iznos (1.000.000 KM) odnosi se na depozit sredstava za nabavku materijalno tehničkih sredstava za provođenje protivminskih akcija. Ministarstvo je, na osnovu instrukcije Kancelarije ODC ambasade SAD u Sarajevu, uputilo zahtjev za transfer sredstava Ministarstvu finansija i trezora BiH, te je za navedeni iznos izvršeno knjiženja

na kapitalnim izdacima. U obrazloženju zahtjeva za transfer navedeno je da je u svakom trenutku moguće povući sredstva sa depozitnog računa na koji će biti izvršeno plaćanje. Nabavka opreme po osnovu uplaćenog depozita biće realizovana u 2011. godini, a kako procedura nabavke nije okončana zaključivanjem ugovora, knjiženje je izvršeno na kontu dobavljača, a ne na kontu razgraničenja.

Mišljenja smo da je obavezu, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu institucija BiH, trebalo evidentirati na kontu razgraničenja. Na taj način bi se, osim ispravnog evidentiranja obaveze, omogućilo praćenje realizacije po osnovu izvršenog transfera, a ne, kako je navedeno u obavijesti Ministarstva finansija i trezora BiH, putem dostavljanja kopija računa na osnovu kojih će se vršiti knjiženja u glavnoj knjizi trezora BiH. Poseban problem u vezi sa spomenutim evidentiranjem je pravovremeno planiranje i pokretanje nabavke (odluka o nabavci donesena 01.12.2010. godine), što se odrazilo na to da procedura ne bude okončana u 2010. godine zaključivanjem ugovora koji je trebao biti osnova za provođenje odgovarajućih knjiženja u poslovnim knjigama Ministarstva.

- **Rekonstrukcija i investiciono održavanje**

Već je napomenuto, kod pozicije tekućeg održavanja zgrada, da planiranje izdataka za rekonstrukciju i investiciono održavanje još uvijek nije efikasno u smislu osiguranja planskog ulaganja i održavanja objekata, te da je slična vrsta izdataka planirana i evidentirana na poziciji tekućih izdataka, dok su neka od ulaganja planirana na poziciji kapitalnih izdataka, a evidentirana su na tekućim izdacima. Također smo uočili da su slične vrste izdataka evidentirane na različitim analitičkim kontima pa nije jasno šta su bili kriteriji prilikom određivanja pozicije na kojoj će izvršeni radovi biti evidentirani (npr. asfaltiranje saobraćajnica i trotoara planirano je na oba ekonomska koda).

Ministarstvo je prilikom izbora dobavljača za rekonstrukciju i investiciono održavanje uglavnom realizovalo preporuke revizije o izboru dobavljača za svaki konkretan posao, pa su kroz dva otvorena postupka izabrani dobavljači za najveći dio radova koji je evidentiran na spomenutim kontima.

6.3. Tekući grantovi

- **NATO Trust Fund**

U novembru 2010. godine, Vijeće ministara BiH donijelo je Odluku o udruživanju sredstava iz budžeta Ministarstva odbrane BiH u NATO Trust Fund, za projekat zbrinjavanja otpuštenog osoblja Ministarstva odbrane (Oružanih snaga) BiH za period 2010.-2012. godina, u ukupnom iznosu od 3.000.000 KM. Prema predviđenoj dinamici realizacije ove Odluke, u 2010. godini, izvršen je prijenos sredstava iz budžeta Ministarstva u iznosu od 1.000.000 KM. Ministarstvo je zaduženo da nakon završetka Projekta dostavi konačan izvještaj nadležnim institucijama Bosne i Hercegovine o realizaciji istog.

7. Bilans stanja

Ukupnu aktiva Ministarstva, na dan 31.12.2010. godine, odnosi se na novčana sredstva (136.661 KM), kratkoročna potraživanja (914.313 KM) i stalna sredstva (43.591.887 KM).

Ukupnu pasivu Ministarstva, na dan 31.12.2010. godine, čine kratkoročne tekuće obaveze (18.514.873 KM), obaveze prema zaposlenima za plaće i naknade (22.981.526 KM), kratkoročna razgraničenja (2.581.193 KM) i izvori sredstava (43.591.887 KM).

- **Stalna sredstva**

Stalna sredstva Ministarstva su evidentirana u poslovnim knjigama u ukupnom iznosu od 43.591.887 KM, a sastoje se od građevina (13.619.100 KM), opreme (11.283.219 KM), stalnih sredstava u obliku prava (2.235.812 KM) i sredstava u pripremi (16.453.756 KM).

U toku godine izvršeno je povećanje nabavne vrijednosti stalnih sredstava za 8.978.531 KM (građevine za 1.140.893 KM, oprema za 4.826.942 KM, stalna sredstva u pripremi za 2.258.190 KM i sredstva u pripremi za 752.506 KM). U istom periodu su izvršene nabavke iz kapitalnih izdataka u iznosu od 5.088.272 KM pa su Ministarstvu finansija i trezora BiH naknadno dostavljena obrazloženja za razlike između realizovanih kapitalnih izdataka i povećanja vrijednosti stalnih sredstava koje se odnose na povećanje stalnih sredstava aktiviranjem iz pripreme (3.309.805 KM) i knjiženjem donacija (1.491.944 KM), te za knjiženja koja su evidentirana na kapitalnim izdacima, a nisu proknjižena na stalnim sredstvima (rezervisanja u iznosu od 529.486 KM, depozit za vojnu opremu 999.999 KM, sredstva u pripremi koja nisu aktivirana 68.314 KM i ostalo 65.104 KM).

- **Kratkoročna potraživanja**

Kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2010. godine iskazana su po sljedećoj strukturi: avansi za unaprijed plaćenu robu i usluge (500.818 KM); akontacije za službeni put (199.000 KM), a koje se u najvećem dijelu odnose na isplate za učešće u mirovnim misijama i opravdane su u 2011. godini; potraživanja od VDP (205.499 KM) i ostala potraživanja (8.996 KM).

- **Kratkoročne tekuće obaveze**

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima. Uvidom u knjigu ulaznih faktura nakon zatvaranja glavne knjige konstatovali smo da su u računovodstvo Ministarstva pristigle 52 fakture raznih dobavljača vrijednosti oko 72.000 KM (jedna faktura iz 2008.g., nekoliko iz 2009.g. i ostalo iz 2010.g.), koje su zaprimljene i biti će plaćene na teret budžeta 2011. godine, a što se dogodilo i u prethodnoj godini da su plaćane obaveze iz 2009. godini. Napominjemo da se pouzdano ne može utvrditi da li je ovaj iznos konačan.

Računovodstvo je primilo veliki broj izvoda otvorenih stavki, koje su, shodno odredbama Zakona o računovodstvu za pravna lica, dobavljači dostavili Ministarstvu.

Preduzete su aktivnosti na usuglašavanju međusobnih obaveza i potraživanja što je jedan od načina da se pouzdano utvrdi stanje predmetnih obaveza. Mišljenja smo da je potrebno kontinuirano kroz cijelu godinu provoditi ova usuglašavanja posebno sa značajnim dobavljačima u cilju konačnog uređenja stanja po ovom pitanju.

Preporučujemo da se bez odlaganja preduzmu sve aktivnosti koje će doprinijeti da Ministarstvo uspostavi sistem evidentiranja i izmirenja obaveza prema dobavljačima shodno odredbama Zakona o budžetu institucija BiH i Pravilnika o računovodstvu budžeta institucija BiH u cilju pouzdanog finansijskog izvještavanja.

- **Kratkoročna razgraničenja**

Na poziciji Razgraničenih rashodi za nabavku roba i usluga na dan 31.12.2010. godine iskazan je saldo u iznosu od 2.581.193 KM. Uvidom u dokumentaciju koja je bila podloga za knjiženje krajem godine konstatovali smo da su značajnim dijelom terećeni pojedini rashodi za potrebe održavanja 51. Svjetskog vojnog prvenstva u skijanju u 2011. godini. Naime, krajem 2010. godine su prema planu provedene određene procedure javnih nabavki za navedenu svrhu i izvršeno je knjiženje prema zaključenim ugovorima čija se realizacija očekuje u 2011. godini.

Neiskorištena razgraničenja iz 2009. godini oprihodovana su u iznosu od 2.700.676 KM.

- **Potencijalne obaveze**

Prema internoj evidenciji Odjela za opće i zajedničke poslove konstatovano je da postoje tužbe pokrenute protiv Ministarstva (oko 6,5 mil. KM) koje se odnose na radno-pravne sporove od kojih su neki okončani, a većina postupaka je u toku. U prethodnoj godini je konstatovano da su evidentni i tužbeni zahtjevi raznih dobavljača (oko 900.000 KM), te je data preporuka da se definiše način postupanja u vezi potencijalnih obaveza u konsultaciji sa Ministarstvom finansija i trezora.

Cijeneći okolnosti da se dosuđene naknade isplaćuju sa Jedinственог računa trezora, a ne iz budžeta institucije, kao i činjenicu da ovi troškovi pokazuju trend rasta, preporučujemo da se potencijalne obaveze objave u zabilješkama uz finansijske izvještaje s obzirom da mogu imati znatnog uticaja na izvršenje budžeta.

- **Popis imovine, obaveza i potraživanja**

Ministarstvo je izvršilo popis, imovine, obaveza i potraživanja, a Izvještaj Centralne popisne komisije za 2010. godinu dostavljen je ministru. Nakon izvršene analize predmetnog Izvještaja rukovodstvo je konstatovalo da se isti ne može usvojiti, jer sadrži određene nedostatke i propuste uz generalnu ocjenu da ne sadrži potreban analitički pristup u izvođenju zaključaka iz utvrđenog stanja, što kao posljedicu proizvodi neadekvatne i nepotpune prijedloge za otklanjanje uočenih problema. Dopisom od 05.04.2010. godine predsjednik Centralne komisije za popis je obaviješten o stavu Kabineta ministra i primjedbama na dostavljeni Izvještaj, te o novom roku za

dostavu dopunjenog izvještaja do 08.04.2011. godine. S obzirom na datume koji se spominju u međusobnoj komunikaciji, može se zaključiti da Izvještaj o godišnjem popisu nije usvojen do roka za predaju godišnjeg finansijskog izvještaja, te se time dovodi u pitanje tačnost iskazanih pozicija u finansijskim izvještajima Ministarstva.

Uvidom u pojedinačne izvještaje komisija za provođenje popisa konstatovano je da su komisije predlagale produženje rokova za popis i dostavljanje svojih izvještaja, zbog nemogućnosti provođenja popisa zbog knjiženja koja su se u Ministarstvu obavljala u periodu kada je trebalo vršiti sravnjenja utvrđenih stanja i popis potraživanja i obaveza. Osim toga, u Izvještaju Komisije za popis stalnih sredstava navedeno je da praćenje sredstava kroz dokumentaciju i dobijanje informacije o tome gdje se sredstva nalaze nije dobro organizovano, da praćenje kretanja sredstava nije ažurno i da je potrebna dodatna analiza i utvrđivanje načina kontrole kretanja sredstava i praćenje kroz dokumentaciju. I u Izvještaju o redovnom godišnjem popisu sredstava Oružanih snaga BiH su navedene konstatacije koje upućuju na neadekvatno praćenje kretanja sredstava zbog neažurne dokumentacije ili grešaka prilikom upisivanja u materijalnim dokumentima, te neprovođenje rashodovanja, zbog čega se veliki broj dotrajalih i neupotrebljivih sredstava nalazi u magacinima.

Iz izvještaja o popisu novčanih sredstava uočeno je da u određenim blagajnama popis nije izvršen na dan 31.12.2010. godine, već je izvršen u januaru 2011. godine, a stanje utvrđivano na dan 31.12.2010. godine. Popisom su kod pojedinih blagajni utvrđena odstupanja stvarnog stanja gotovine od stanja iskazanog u blagajničkom dnevniku. Po ovom pitanju Ministarstvo je preduzelo aktivnosti i uskladilo knjigovodstveno i stvarno stanje. Izvještaj o popisu novčanih sredstava koje je Ministarstvo odbrane u skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH trebalo dostaviti ovom ministarstvu nije dostavljen.

Sve naprijed spomenuto ukazuje na ozbiljne probleme u pripremama za provođenju popisa bez kojih se ne može obaviti kvalitetan popis i sravnjenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, te preporučujemo Ministarstvu preduzimanje hitnih mjera na rješavanju problema vezanih za pripremu i provođenje kvalitetnog popisa sredstava i izvora sredstava.

8. Javne nabavke

Ministarstvo je u februaru 2010. godine utvrdilo plan nabavki kojim su planirana sredstva nabavke po vrstama robe ili radova, odobreni budžet po ekonomskim kodovima i periodom realizacije od 01.01.-31.12.2010. godine. Utvrđenim planom nabavki obuhvaćeni su izdaci koji se mogu izuzeti od primjene Zakona o javnim nabavkama BiH¹¹, zatim izdaci za koje Ministarstvo ne provodi procedure izbora dobavljača (unajmljivanje stanova za profesionalna vojna lica, PDV za opremu), te izdaci koji će se realizovati na osnovu okvirnih sporazuma zaključenih u ranijem periodu, te on u suštini predstavlja plan trošenja sredstava, a ne plan nabavki na osnovu kog će se pokretati procedure izbora dobavljača.

Plan nabavki nije izmijenjen ili dopunjen nakon odobrenih prestrukturiranja sredstava, pa njim nisu obuhvaćene nabavke koje su u obrazloženju zahtjeva za

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10

prestrukturiranjem sredstava navedene kao potrebne ili neophodne, a za nabavke koje su obuhvaćene planom nisu usklađeni iznosi prema odobrenom budžetu. Jednostavnije rečeno, ovako utvrđen plan nabavki se ne može smatrati polaznim dokumentom za pokretanje procedura nabavki, niti dokumentom na osnovu kog se može pratiti realizacija procedura nabavki. Jasno utvrđen plan nabavki prvenstveno služi Ministarstvu za utvrđivanja potreba i prioriteta za nabavkama, te bi isti trebao biti usklađen sa sredstvima koja su odobrena za određene namjene.

Na osnovu pregleda realizovanih nabavki utvrdili smo da pojedini postupci nisu realizovani do kraja 2010. godini, što se odrazilo na stepen realizacije pojedinih budžetskih kategorija, uglavnom kapitalnih izdataka. Postupci za nabavku municije (planirana vrijednost 247.050 KM) i nabavku i instalaciju komunikacijske opreme (planirana vrijednost 1.200.000 KM) su poništeni, a razlozi za poništenje navedeni u izvještajima Komisije za provođenje postupka se odnose na neispunjavanje formalno pravnih uslova u pogledu plaćanja doprinosa (nabavka municije), te broj kvalifikovanih kandidata manji od tri (nabavka i instalacija komunikacijske opreme). Postupak za nabavku sportskih pištolja (planirana vrijednost 1.028.750 KM) i usluge migracije-nadogradnje telefonskih centrala Erikson (planirana vrijednost 450.000 KM) nisu okončani u 2010. godini, jer su pokrenuti u mjesecu julu, odnosno novembru.¹²

Nabavka materijala: Izdaci za nabavku materijala iskazani su u iznosu od 16.158.801 KM. Značajni izdaci se odnose na izdatke za obrasce i papir (162.899 KM), kompjuterski materijal (478.339 KM), odjeću i uniforme (10.120.746 KM), hranu (4.291.928 KM), sitan inventar (417.953 KM). Ove nabavke su vršene na osnovu provedenih procedura izbora najpovoljnijeg dobavljača u ranijem periodu (uniforme, hrana) sa kojima su potpisani okvirni sporazumi koji su bili podloga za pojedinačne ugovore predmetnih nabavki.

Praćenje realizacije okvirnih sporazuma i pojedinačnih ugovora nije osigurano na način da se s pouzdanošću može potvrditi da je uspostavljena efikasna kontrola istih. Na preporuku iz prethodne revizije da je potrebno uvesti pouzdano evidentiranje i praćenje realizacije nabavke materijala preduzete su određene aktivnosti, ali je potrebno nastaviti sa uvezivanjem evidencija, koje se vode na više mjesta, u jednu evidenciju koja će biti kontinuirana i pouzdano osigurati praćenje realizacije okvirnih sporazuma i pojedinačnih ugovora (cijene, rok, količina, vjerodostojnost dokumentacije).

Motorna vozila: Ministarstvo je izvršilo nabavku šest vozila ukupne vrijednosti 277.487 KM, od čega su tri vozila nabavljena za potrebe DKP-Misije BiH u Briselu i Vašingtonu, Za tri vozila nabavljena za potrebe Ministarstva, u ukupnoj vrijednosti od 169.744 KM, izvršeno je rezervisanje na osnovu zaključenog ugovora o nabavci. Iz dokumentacije o pokretanju procedure se ne može utvrditi za koje namjene je izvršena nabavka, dok se u internim dopisima pominju nabavke za potrebe programa Vojna odbrana, te inicijative o nabavci za potrebe ministra odbrane i njegovih zamjenika.

Nabavka softvera za potrebe identifikacije i kodifikacije sredstava: Procedura izbora dobavljača je pokrenuta u 2009. godini, nakon donošenja odluke o izboru softverskog paketa koji zadovoljava zahtjeve Ministarstva iz oblasti identifikacije i klasifikacije materijalnih sredstava prema NATO kodifikacijskom sistemu. Nabavka je izvršena primjenom pregovaračkog postupka određenog članom 11. stav (4) pod a) 3) Zakona o javnim nabavkama BiH od dobavljača koji je intelektualni vlasnik softvera. Iz

¹² Planirani iznosi nabavki preuzeti su iz Tabele planiranih i izvršenih nabavki koju je sačinilo Ministarstvo

dokumentacije o provođenju procedure pregovaračkog postupka, koja je prezentirana tokom revizije, ne može se utvrditi da su ispoštovane sve proceduralne radnje u vezi sa vođenjem pregovaračkog postupka. U radnjama koje su provedene prilikom izbora dobavljača postoje određene neusklađenosti koje upućuju na nepoštivanje internih procedura za provođenje nabavki: zahtjev za dostavljanje ponuda upućen je ponuđaču 01.10.2009. godine, a svi akti (referat o nabavci softvera, dodatna pojašnjenja u vezi sa primjenom Zakona o javnim nabavkama BiH, odluka o nabavci) koji su trebali prethoditi zahtjevu sačinjeni su nakon dostavljanja ponude. Na osnovu upućenog zahtjeva ponuda je dostavljena 02.10.2009. godine. Ugovor je zaključen u martu 2010. godine na iznos od 620.408 KM. Sredstva za realizaciju ugovora su prvobitno planirana u 2009. godini, a kroz izmjenu namjenske strukture kapitalnih izdataka osiguran je iznos od 370.000 KM.

Izbor dobavljača za izvođenje radova: Ministarstvo je kroz dva otvorena postupka izvršilo izbor dobavljača za izvođenje radova u vrijednosti od 1.279.301 KM na rekonstrukciji i investicionom održavanju objekata (evidentirani kao kapitalni izdaci). I u jednom i u drugom otvorenom postupku u lotove su podijeljeni radovi koji nemaju sličnosti jedni sa drugima (radovi na saobraćajnici i trotoarima, sanacija dvorane, izgradnja toplovoda u jednom te sanacija objekata i sanacija asfaltnih površina u drugom lotu) pa ih je trebalo objediniti po sličnom karakteru radova. Kriterij za dodjelu ugovora u oba postupka je ekonomski najpovoljnija ponuda u kome cijena učestvuje sa 75 % (80 % u drugom postupku), a rok za izvođenje radova sa 20 % (15 %) i rok plaćanja (5 %). Mada je određivanje kriterija u nadležnosti ugovornog organa koji cijeni opravdanost i potrebu za njihovim određivanjem u određenom procentu, smatramo da kriteriji koji se tokom realizacije ugovorenih obaveza ne mogu u potpunosti pratiti ne bi trebali biti zastupljeni u velikom procentu, čak ni kada se planira ugovaranje kaznenih odredbi u slučaju neizvršenja radova. U jednom lotu su ti kriteriji bili presudni za izbor dobavljača (izabrana ponuda od 228.965 KM, a najniža 198.012 KM). Također, smo uočili da su predsjednici komisija za izbor dobavljača u oba postupka osobe koje su imenovane za nadzornog organa kod izvođenja nekih od radova u čijem izboru su učestvovali, a član jedne od komisija je osoba koja je pokretač nabavke i po opisu poslova zadužen za praćenje realizacije nabavki.

Svjetsko vojno prvenstvo: Na osnovu referata o pokretanju ugovaranja nabavke za potrebe organizovanja 51. Svjetskog vojnog prvenstva u skijanju, u 2011. godini, donesena je Odluka o pokretanju nabavke procijenjene vrijednosti 800.000 KM. Predmetna nabavka je podijeljena na lotove, a nakon provedene procedure izvršeni su izbori dobavljača, za lot 1 - opremanje restorana u domu Oružanih snaga BiH (68.281 KM) i za lot 2 - opremanje KTB u Kasarni Rajlovac (221.697 KM) na osnovu ponude dostavljene od strane jednog ponuđača. Prijedlog da se izbor dobavljača izvrši na osnovu jedne ponude Komisija za javne nabavke obrazlaže hitnošću okončanja postupka za potrebe održavanja prvenstva, a u vezi sa činjenicom da su osigurana sredstva, ponuđene cijene realne i provjeren ponuđač.

Nadalje, revizijom postupka nabavke kuhinjskog pribora u vrijednosti od 121.342 KM (lot 1) također je utvrđeno da je izbor dobavljača izvršen na bazi jedne ponude. Prema odredbi člana 12. stav (1) tačka b) podtačka 4) Zakona o javnim nabavkama BiH postupak dodjele ugovora može biti otkazan kada je broj primljenih prihvatljivih ponuda manji od tri i ne osigurava stvarnu konkurenciju za konkretni ugovor. Mišljenja smo da je u svakom pojedinačnom slučaju, pri odluci da se izvrši izbor dobavljača kada su dostavljene manje od tri ponude, potrebno dodatno procijeniti da li je ostvarena pravična i aktivna konkurencija.

Nabavka borbenih ranaca: Nabavka borbenih ranaca je planirana u okviru nabavke intendantskih materijalnih sredstava planske vrijednosti od 500.000 KM. Komisija za javne nabavke je konstatovala da su pristigle dvije, formalno-pravno ispravne ponude, ali da se odbijaju, jer nisu tehnički zadovoljavajuće kako je to traženo u tenderskoj dokumentaciji, te je donijela zaključak o poništenju i ponavljanju postupka. Jedan od ponuđača je uložio prigovor koji je Ured za žalbe prihvatio kao osnovan radi toga, što je, ugovorni organ (Ministarstvo) u tenderskoj dokumentaciji u dijelu 'tehnički uslovi' tačno opisao određeni proizvod čime je žalitelju onemogućeno ravnopravno učešće u predmetnom postupku, a što je u suprotnosti sa članom 14. Zakona o javnim nabavkama BiH. Odlukom Ureda za žalbe poništen je postupak i isti se nastavlja u 2011. godini.

Napominjemo da testiranim uzorkom nabavki nisu obuhvaćeni postupci koji su bili predmet revizije Ureda za internu reviziju Ministarstva. Naime, u skladu sa Planom rada Ureda za internu reviziju obuhvaćeno je ispitivanje sistema internih kontrola procesa javnih nabavki, a pregledom su obuhvaćeni određeni postupci javnih nabavki, te su sačinjeni izvještaji o rezultatima revizije i date preporuke o provođenju korektivnih aktivnosti. S obzirom na detaljno iskazane nepravilnosti koje su uočene u provedenim procedurama nabavki koje su bile predmet interne revizije, preporučujemo Ministarstvu da u skladu sa datim preporukama Ureda za internu reviziju preduzme aktivnosti na njihovoj realizaciji.

Neophodno je uspostaviti sistem javnih nabavki kojim će se osigurati efikasan način korištenja javnih sredstava i provođenje postupaka u skladu sa pravilima utvrđenim Zakonom o javnim nabavkama BiH i pratećim podzakonskim aktima.

9. Prihodi

Ministarstvo u finansijskim izvještajima nema iskazanih prihoda.

10. Ostalo

- **Donacije**

Ministarstvo je u finansijskim izvještajima prikazalo raspoloživa donirana novčana sredstva u iznosu od 666.796 KM (donacija Vlade SAD u iznosu od 558.706 KM i donacija prijateljskih zemalja u iznosu od 108.090 KM). Za praćene realizacije ovih sredstava otvorena su u ISFU sistemu dva projektna koda, a s obzirom da se radi o namjenskim sredstvima koja nisu realizovana tokom 2010. godine, izvršen je prijenos u 2011. godinu.

11. Korespondencija

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2010. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i iskazana namjera o preduzimanju aktivnosti na rješavanju istih u 2011. godini.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, viši revizor

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, viši revizor

U reviziji učestvovali:

Snježana Baštinac, viši revizor

Nada Laco, revizor

Aida Selimović, revizor

Ivana Vujević, pomoćni revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2010. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH (Protokol Ministarstva broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu (Službeni glasnik BiH broj 103/09) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum: 30.03.2011. godine

Ministar:

Selmo Cikotić

Pregled rashoda budžeta za 2010. godinu

Naziv institucije: Ministarstvo odbrane BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	329.191.000	-2.770.000	326.421.000	318.692.091	98
Bruto plaće i naknade	196.594.000	1.800.000	198.394.000	197.666.409	100
Naknade troškova zaposlenih	61.048.000	3.965.000	65.013.000	59.093.341	91
Putni troškovi	5.220.000	-1.300.000	3.920.000	3.560.396	91
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	1.398.000	-200.000	1.198.000	934.064	78
Izdaci za energiju i kom. usluge	8.300.000	1.300.000	9.600.000	9.599.586	100
Nabavka materijala	17.281.000	-1.100.000	16.181.000	16.158.801	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	13.765.000	-8.735.000	5.030.000	4.987.306	99
Unajmljivanje imovine i opreme	8.966.000	800.000	9.766.000	9.423.322	96
Izdaci za tekuće održavanje	11.193.000	2.000.000	13.193.000	13.130.895	100
Izdaci za osiguranje	505.000	-100.000	405.000	404.934	100
Ugovorene usluge i druge usluge	4.921.000	-1.200.000	3.721.000	3.733.038	100
	0				
2. Kapitalni izdaci	5.385.000	1.770.000	7.155.000	5.088.272	71
Nabavka zemljišta	0		0	0	0
Nabavka građevina	0		0	0	0
Nabavka opreme	4.185.000	1.770.000	5.955.000	3.947.379	66
Nabavka ostalih stalnih sreds.	0		0	0	0
Rekonstrukcija i inves.održ.	1.200.000		1.200.000	1.140.893	95
3. Tekući grantovi	0	1.000.000	1.000.000	977.915	98
Grantovi u inozemstvu	0	1.000.000	1.000.000	977.915	98
I Ukupno (1+2+3)	334.576.000	0	334.576.000	324.758.278	97
II Prosječan broj zaposlenih					
4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ove izvještaje odborilo 28.02. 2011. godine.

Ministar:

Selmo Cikotić

Bilans stanja na dan 31.12.2010. godine

Naziv institucije: Ministarstvo odbrane BiH

Tabela II

Opis	31.12.2009	31.12.2010.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	3.126.012	1.050.974	34
Novčana sredstva	116.190	136.661	118
Kratkoročna potraživanja	3.009.822	914.313	30
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	37.809.743	43.591.887	115
Stalna sredstva	40.504.038	49.482.569	122
Ispravka vrijednosti	2.694.295	5.890.682	219
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	37.809.743	43.591.887	115
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	40.935.755	44.642.861	109

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	54.919.315	44.077.592	80
Kratkoročne tekuće obaveze	20.863.345	18.514.873	89
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obaveze prema zaposlenima	24.436.974	22.981.526	94
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	9.618.996	2.581.193	27
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	0
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	37.809.740	43.591.887	115
Izvori sredstava	37.809.740	43.591.887	115
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	92.729.055	87.669.479	95
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo 28.02. 2011. godine

Ministar:

Selmo Cikotić